

El govern està empenyat en que tots els arcaïdes d'Espanya assisteixin a las festas de la coronació... això sí, pagant els pobles.

Els arcaïdes d'Espanya no baixan de nou mil. De manera que ab aquest motiu arribaran a reunir-se non mil varas a la capital d'Espanya.

«No mil varas funcionant totes a un temps, que n'podrien escalfar d'esquenes!»

Vaja, qu'elles solas una mica ben dirigidas, podrien resoldre'l problema de la nostra regeneració.

Una manifestació respecte al Doctor Robert, que va venir la llum en las columnas de *El Liberal*.

«Hombre colosal, dotado de una actividad inconcebible, con un corazon slamoso y una inteligencia timos años de su existencia, rufo, pigmeos saturados de alejar y si, por exceso de de su cariño.»

Firma aquesta manifestació basta.

Per lo que be podem dir el mayor Doctor, sense neces ja sabem a qui's referes mostrejadas y las potas

En Necedal encaranat Banch blau.

«Tots vosaltres haveu giosas, y'l Sr. Canalejas El Sr. Canalejas no v algunas senyoras se 'ls n' en Canalejas se li llengua.

Vaja que ben mirat cap diner.

Vels'hi aquí que'l de tat un viatge de recreo a tot d'una'l ha suspés, descubert a Cannes u quista.

«Qué felissos son els carregar ab el pés de la Y tan poch que 'ls felissos!

CANT

En Rodríguez que segons noticias, se «Volen jugar que 'ls ens els fan pagá a r

Carcundas que v carcundas que parl No sé, 'm sembla q que fan olor d'esto

Per las festas de si'l carril fá idas y y tinch rals y 'm se l'ase 'm reflich si

Diu que bufan v per certs recóns... M'agradaria saber qui es que maneja

Al hortet del mi hi han plantat un jo no sé si ho fa'l pero... ¡no pot arre

El fill del gener es a fe un passeig Passej, jove, passe ¡Ditxós qui té'l pe

Sembla que'l m se'n amirá ab en Es natural. ¡S'ha que 'ls oms hajin

Pubilleta, t'hi s y mentres a mi m faré lo que fa'l g no aixeco'l estat

Canalejas, C explicat d'una gt' han enganyat ó's enganyas

Carlistas, si no passen per que hi corren po que a vegadas no's pabeixen.

L. WAT

A un crach de un poble, ahont sols tenen un capella, trobantse a Barcelona el portan a oír un ofici a la parroquia de Betlem.

Al sortir de la iglesia, diu: «Y qué gandits que son els capellans de Barcelona! Allá al men poble, la missa la diu un sol y en menos de mitja hora, llestos! Mentres que aquí s'hi han posat tres a diria, hi han estat passo de una ho-

ra, y com si estiguessin molt cansats, s'hi han assegut dos ó tres vegadas.

En una familia de burgesos codiciosos, s'está tractant del millor regalo que poden fer a una tia vella, de la qual quan se mori han de heretar.

«Podriam regalarli un pom de flors—diu un dels nebots.

«Un pom de flors es ben poca cosa per una tia tan estimada com la nostra—observa un altre.

«Y si li regalessim un corte de roba per un vestit—indica'l primer.

«Menos encare—replica'l segon—s'ha de gastar diners per la modista, y aixó encare li sabrá

cridant d'un modo espantós y fent algunas gatadas, molts mala intents demostrant, va fer plegá a unas cent donas, dignas, honradas y bonas d'un taller molt important.

«Pero 'm causá admiració, que prop d'allí hi ha un convent que hi treballa molta gent, sens pagar contribució, y sabent que gent així fa mal a obreras y obrers, aquells valents bons feyners... al convent res no van di.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—*Flo-me-na.*
2. TRENCA-CLOSCAS.—*La pecadora—Guimer.*
3. LOGOGRIFO NÚMÉRICH.—*Templaris.*
4. GEROGLÍFICH.—*Com mes comedias, mes riurds.*

DEVINALLAS

XARADA

Per pescar es la primera, s'aliment la segona, se-meres es part de persona un metall anser-tercera, ja Tercera prima-inversa s una gran capital, una nena la Total ara prou; aquí 'm dos-tera.

—ANTONI FELIU

ANAGRAMA

El flarmónich Arnal d'ensé que comprá una tot de tocaria may total.

—J. COSTA POMÉS

TRENCA-CLOSCAS

CARME ELIAS DUALA

Estas lletas degudament combinadas for al de un drama catalá.

MANUELA, P. F. y EDUARDO F. G. ROMBO

a ratlla vertical y horizontal; consonant, part del cos.—Tercera: planta fruyta, objecte de ministre.—Quinta: ciutat.— que fá 'l nunci.—Séptima: en las platjas nom de dona.—Novena: vocal.

GEROGLÍFICH

+++

HOI MENE S MARS ESPES S

—ALBERTET DE VILAFRANCA

RESPONDENCIA

rs: Un trabucayre republicá, Alfonso Un boer, Un de la cresta del gall, J. P. y P. M., J. Palso, J. P. Xineta, Reus, J. Soler, Un pet de frare, H. Mer anolo Fideñas y Poch: *De pitjora ne era*

rs: Antoni Feliu, Enrich M. Gener, Juan seph Gorina Roca, Lluís Mañé, P. Vir ó de máquina, A. Llauredó M., Juan erubers: *Bons minyons.*

rs: Samassilla del A.: No sé de que 'n och ignocent. Ademés, jo sola veig las se och y encare gracias. Recados a la gent. Belc: No son del tot descabellats. Ho

—Ramón Pons: Un sonet tan esquitit ha d' haver sortit del carrer de Tansa n Casas: Per sobra d' original no han ar en aquest número.—B. P. C.: Diapre digui, pero aixó no arriba ni a nit.—Eor

rs: Y aixó de vosté no passa de mamarrat guardém per quan hi hagi ocasió y loch, senyor hi havém trobat alguna falla com aqueta ab h, pero es que ademés de las m us agrada prou.—Antoni de Massanas —A. P. y P.: Aixó no es un epigramatí, tal... ó una estrofa dels *Segadors*.—J. M. sin algunas asonancias imperdonables y doraliscu que s'hi nota, no hi trobariam teret: Els seus versos encare que fan en inexperta enmolladura, respiran, per al timent veritables.—Mister Chames: Ja'l

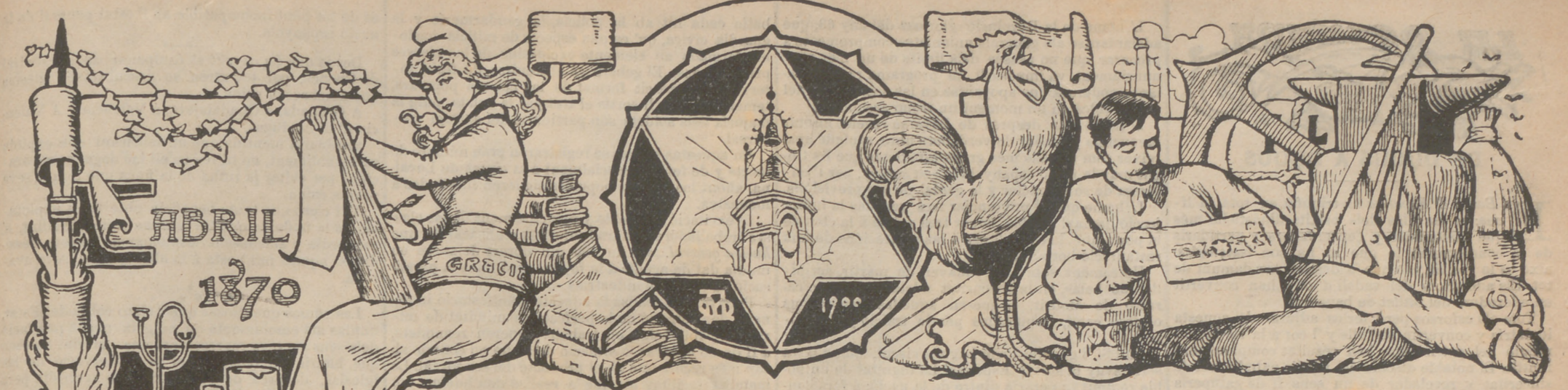
hien jo, que 'n té de bones vosté! Ningú diria que 'n inglesos fossin tan bromistes... ¡Visca Krigger!—B. G. menez: El seu dibuix es fluix, fluix, fluix.—¡Passaré Deu n' hi dó; es de lo pitjoret que s' escriu.—Josep Romagolosi: Dels epigramas n' escullirém poch ó molta. Pels epítas es massa aviat; si encare no hem pehit els del novembre passat—Julio Palau: Miri que passá'l temps escrivint uns versos tant desastrosos! No podria agafar un altre vici, menos perjudicial!

—Andrés: No s'heu haver fixat en algunas asonancias que destruyen las bonas formas; ademés l'asumpio es pobre per la extensió que li dona.—Ricard Damiá Junqué: Aquesta broma, si es que no s'olla—d' una qüestió personal particular, té molt poca solta—Lay: Es un plat fort, pero ab un suquet tan picant que avuy tal com están els estómacs oficials, acabaria ab una irritació al budell grós. Per xó, gracias, eh?

—Preten ser bon liberal fins ¡caril mes burrit mes ¡ohon, per nostre mal, obra com rey absolut.

—FRANCISCO LLINAS

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Ohi, número 8. Tinta Ch. Lorilleux y C^a

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

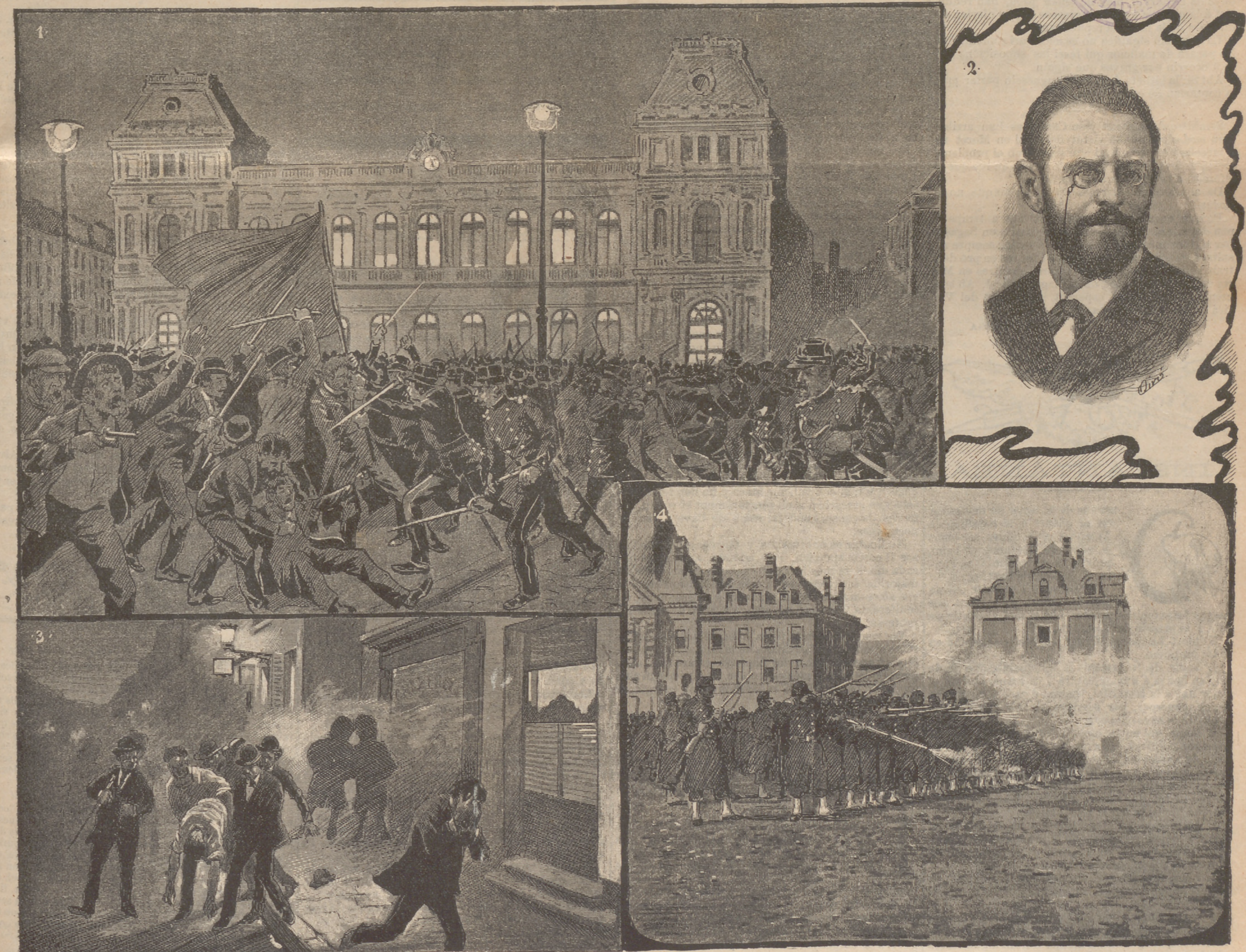
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

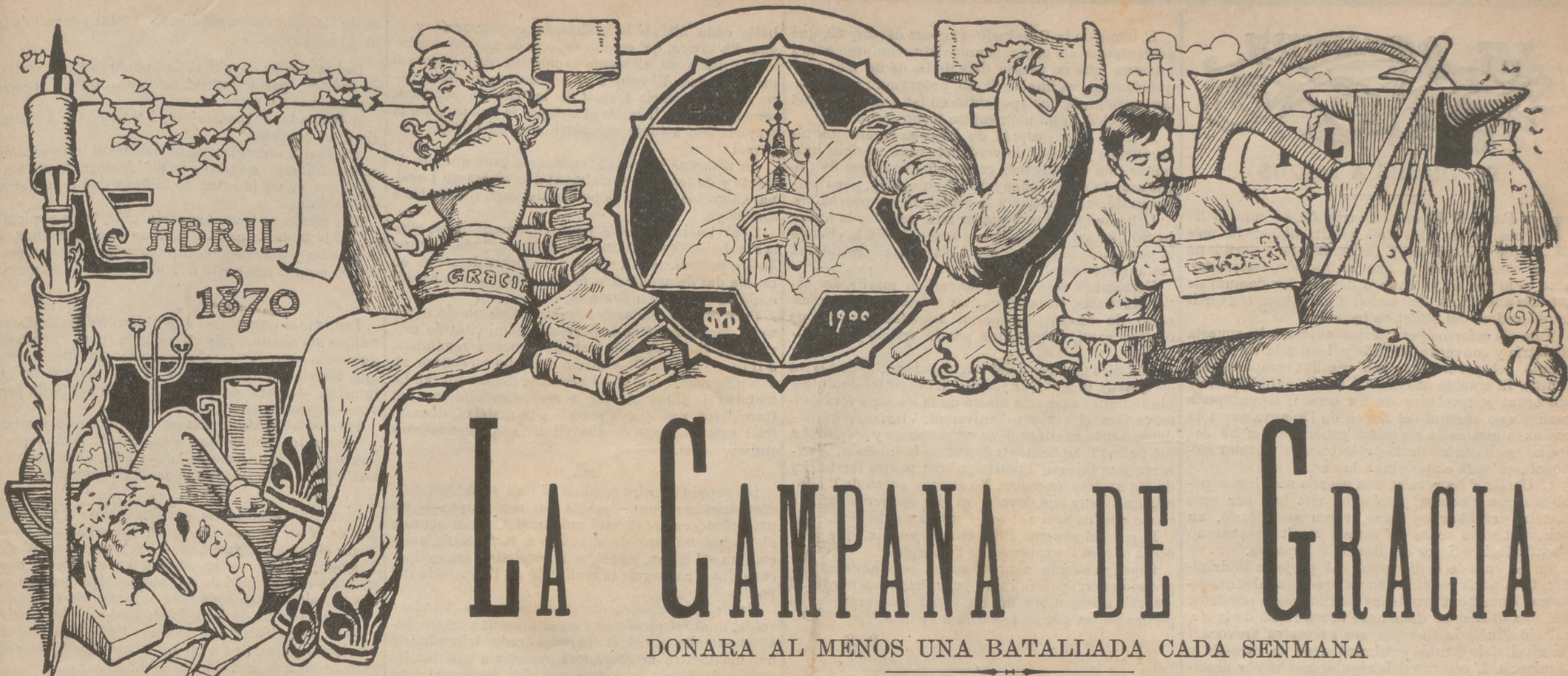
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Moviment socialista.—Els successos de Bruselas

1. La policia perseguint als amotinats, davant de l'estació del Nort.—2. Mr. Vandervelde, jefe del partit socialista belga.—3. Un manifestant mort al carrer Alt, es recullit pels seus companys.—4. La guardia civica disparant sobre'l poble, als carrers de Bruselas.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Moviment socialista. — Els successos de Bruselas

1. La policia perseguint als amotinats, davant de l'estació del Nort.—2. Mr. Vandervelde, jefe del partit socialista belga.—3. Un manifestant mort al carrer Alt, es recullit pels seus companys.—4. La guardia cívica disparant sobre'l poble, als carrers de Bruselas.

DE DIJOURS A DIJOURS

El Banch d' Espanya ha triuñat en tota la Hispània: en las filas dels partits dinàstics més que fusionistas y partidaris de la concentració lo que hi ha son *banquistas*: això es lo positiu y lo que s' destaca per damunt de tot. Els adoradors del vadell d' or s' han convertit en adoradors del bitllet de banch.

Tots els esforços pera ferlos adujar de aquesta idolatria y convertir els ulls y l' cor a la verdadera religió del patriotisme han resultat completament inútils. El notable discurs del Urzáiz exhuberant de sinceritat y revelador de un sens fi de gatuperis realitzats en obsequi del Banch de Espanya per tots els ex-ministres de las taifas governants, s' ha estrellat en la confabulació protectora del irritant monopoli, qu' està empobrint a la nació.

L' Urzáiz s' ha revelat una vegada més home públic digne y honrat, pero s' ha vist que per aixó mateix, per honrat y digne, varen sacrificarlo, tan bon punt se va veure qu' estava resolt a acabar ab els privilegis odiosos del Banch d' Espanya.

En el curs de la discussió del projecte Rodríguez, la minoria republicana va presentar algunas esmenes sumament profitosas als interessos públics. Per una d' ellas se demanava la restricció de la circulació fiduciaria, que per ser excessiva provoca l' desnivell dels cambis sembrant arreu la carestia y la miseria. L' esmena dels republicans va ser desestimada. L' altra suñí la mateixa sort ab tot y estar en caminada a augmentar considerablement els recursos de la Hisenda.

Partint de la base de que en el monopoli dels tabacs y de las cerillas las compayias que 'ls exerceixen donan al Estat una participació en els beneficis, demanavan que s' procedís de igual manera ab las ganancias enormes que realisa l' Banch d' Espanya y que avuy se reparteixen exclusivament entre 'ls accionistas. Tampoch aquesta pretensió justa y equitativa va ser admesa.

Sápiga, donchs, el país ab qui tracta. Els governants de la restauració qu' están agobiant al poble ab tota mena de tributs, y que per més que 'ls contribuyents esquitxin, may ne tenen prou, han renunciat a la copiosa font de ingressos que 'ls oferian els diputats de la minoria republicana.

Lo que aixó significa no es necessari comentarho. No pecarà de maliciós qui fassi las suposicions que se li ocorrin per graves que siguin.

Ah! Si 'ls bitllets de banch puguessin parlar (que n' contarian de cosas y cosassas!

Sembla qu' en Moret y en Canalejas han arribat a un *modus vivendi* en virtut del qual en Moret no s' mesclará en res que tingui relació ab el problema social, ni en Canalejas pendrà cartas en res que s' refereixi a la qüestió religiosa.

De aquest *modus vivendi* s' pot ben dir que no te *modus*.

Perque, encare que assegurí per algun temps la pau del ministeri, que tant la necessita en Sagasta per arribar incólume fins al 17 de maig, sempre resultarà qu' en Canalejas no podrà fer res en pró dels treballadors per més que s' esforzi, mentres en Moret será la providencia de la plaga clerical. Ab sols creuharse de brassos, esperant la decisió del Vaticá te feta tota la feyna.

PEP BULLANGA

INSTANTÁNEA

ESPRES de 31 anys de descansar en el silenci a la basílica de Atocha, l' altre día va ser obert el sepulcre del general Prim, pròxim a ser conduhit al Panteó d' Espanyols ilustres.

Y aparegué l' cadáver encare que momificat conservant sos rasgos fisiónomichs y entre ells el més distintiu de tots, l' expressió de la energia.

Ni mort ha pogut deixar de ser lo que fou en vida: un home.

L' home de la intrepides indomable, que desde noy se llansá a lluytar contra l' carlisme portant el valor fins a la temeritat, vessant a cada punt la seva sanch generosa, per escriure ab ella els primers cants de la seva epopeya.

L' home qu' entre una multitud agitada per las passions políticas, atravesant un día el Plá de Palacio de Barcelona, al sentir en boca de un país la frase desdenyosa: «¿Sabs lo que busca aquest? La faixa», llansant un llamech pels ulls, va respondre ab veu de tró: «¡O caixa o faixa!», frase memorable que havia de ser la seva divisa.

L' home que al Africa lluytant ab la feresa del lleó y a Méjich retirantse ab la prudencia de la serp havia d' enlanyar el nom d' Espanya, fentlo objecte de l' admiració universal.

L' home que feu seva la causa de la llibertat, en pugna ab las resistencias tradicionals de la dinastia borbónica.

L' home abnegat qu' en sas conspiracions no reparava en posar en perill la seva carrera y 'ls seus interessos, resignantse a menjar durant algún temps el pá amarg de l' emigració, pera poder donar un día als seus compatricis el pá tou de la llibertat y de la democracia.

L' home enter que no amensava inútilment: que sabia amensar y pagar.

L' home de la Revolució gloriosa del any 68, que adelantantse als generals unionistas compromesos a procurar que no passés dels límits de un mer pronunciament, va imposarli un programa radical, palanca poderosa que apoyantse en las aspiracions del poble, volcá en un moment un trono secular.

L' home que després de haverse revelat militar invencible y orador de verdadera fibra, sapigué apaixar com un dels més grans estadistas que ha tingut may la nació espanyola al seu servey, per l' entera de son caràcter y lo genial de sas previsions.

L' home que al pronunciar tres vegades la interjecció ¡jamay! semblá donar tres voltas a la clau de la porta que barrava l' pas a las aspiracions de una restauració borbónica.

Unicament sobre son cadáver de mártir, acribillat de balas, en la obscuritat misteriosa de un carreró de Madrid, pogueren aquellas aspiracions obrirse camí, impulsadas per la traició y l' apostassia.

¡Ah! Si l' general Prim hagués viscut, quina altra sería avuy la sort d' Espanya! La dignitat de un poble redimit imperaría dintre de la nació; a fora conservarían el respecte universal. Viurían a la moderna, sense mistificacions vergonyosas y respirant a plé pulmó l' ambient vivificant de la llibertat. Conservarían íntegre l' patrimoni del nostre territori y de las nostras energias. No serían presa de l' anemia que avuy ens devora, ni del asquerós parasitisme que ns está xuclant l' últim alé de vida.

El cos del general Prim es una momia, que conserva encare l' expressió de l' energia.

Espanya es una momia també, pero aqueixa expressió enérgica fora inútil buscarla; la va perdre al ajeure's a la sombra de un trono restaurat: la va perdre potser per no trobarla may més.

P. K.

L' ETERN DESTORB

A PESAR de que la Constitució sembla que garantisi la llibertat de nostra conciencia; encare que aparenment sembla que aquell a qui li repugnin las moixigangas pot estarse de ferhi colla; malgrat la general creencia de que del clericalisme qui no 'n vol no 'n pren, es lo cert que no podém donar un pas sens entrebancarnos ab el destorb clerical ja siga en figura de capellá, ja en forma de llei ó be en calitat de rutina.

Ens costa diners el clericalisme encare que no creguém en sas predicacions. L' Estat se cuida de fernos donar per forsa pera l' clero uns diners que molts espanyols aplicarian a cosas més profitosas.

Ens fa la competencia en nostras industrias y no podém competir ab ell perque si nosaltres posém al servey de una empresa industrial nostra inteligencia y nostras diners, ells hi posan sas ventatjas en la ma d' obra, en la tributació y en la major facilitat d' expendre a bon preu els seus productos gracies al fanatisme y a la estupides general.

Ens fan practicar, vulgas no vulgas. Si vas al servey militar has d' ohir missa; si ets jurat ó testimoni tens que jurar pels evangelis; si pretens algo necessitas acreditar que confensas y combregas perque sens aquest requisit no t' farà el rector de la parroquia el certificat de bona conducta; si ets pobre y no ets católich las societats benéficas no t' socorrerán, te rebutjarán als hospitals y t' venrás constantment desamparat de tota mena de caritat que pudi a religiosa.

No s' poden moure els brassos per en lloch, no podém aixamplarnos en cap manifestació de l' activitat humana, que no topém constantment ab el destorb clerical que ofega nostras iniciativas, dificulta nostras passos, ens lliga las mans y no afuixa una mica sos poderosos tentáculos que no sigui arrancant una tira de nostra butxaca ó de nostra conciencia.

Es inútil bregar en cap sentit per nostra regeneració mentres no ns hagin tret del davant l' obstacle clerical. S' equivocan molts *avansats* que creuhen qu' es passat de moda l' anticlericalisme; s' enganayan els indiferents que no volen preocuparse d' aquests assumptos; perdén el temps quins creuhen poguer avansar transigint ab un enemich que no transigirá may. El clericalisme ho vol tot y s' ha de negarli tot; el clericalisme ataca y no deu ferse altre cosa que atacarlo a n' ell constantment si volém, per instint de conservació, tréurens de davant tan funesta nosa.

No lluytar es enervarnos y entregarnos indefensos al comú enemich. Ens adoném ab tristesa que cada día s' fa més fort per la imbecilitat cada día major de sas víctimas. Avans els indiferents, com que no curava de res, no anavan a missa; avuy els indiferents, com que no costa res, van a missa y a professó.

Els partidaris de la fosca s' engallan, els indiferents ajudan y els partidaris de la llum s' hi ajeuhen. Si aixó segueix ben aviat Espanya estarà per complet en la negror més espantosa. Ja comensém a no distingir per en lloch ni vergonya, ni energia, ni fermesa de conviccions.

De cultura y de diners ja n' estém completament a las foscas.

JEPH DE JESPUS

ELS SUCCESOS DE BÉLGICA

D ONÉM avuy alguna informació gráfica dels graves sucesos que han perturbat a la nació belga, gobernada pel partit católich, despreciador de la justicia ab que la majoria del país reclama l' establiment pur y simple del sufragi universal. En aquesta aspiració vehement apareixen units desde las agrupacions liberals dinásticas, fins als elements de l' extrema esquerra socialista, a pesar de lo qual, el govern s' empenya en desdenyarla, disposat a no abandonar tan fácilmente las ventatjas que li proporciona la pluralitat de votos concedida a la burgesia.

Sangrentas lluytas s' han entaulat en las principals poblacions de aquell país. A Brusselas els trastorns duraren per espay de una semana: el poble s'

batia cada nit ab la policia, la gendarmeria y la guardia cívica, qu' es una especie de milicia nacional formada ab elements exclusius de las classes privilegiadas. El govern va abstenirse de ferhi intervenir al exercit format de las classes populars, temerós de que li sortís el tret per la culata, puig la majoria dels soldats son partidaris del sufragi universal.

En aquestas bregas se registraren gran número de morts y de ferits, especialment a la ciutat de Lovaina, ahont las masses populars sigueren fuselladas a mansalva.

L' excitació del poble y principalment de las classes treballadoras, se traduhí ab la realisació de una *huelga general*. Més de 400 mil obrers deixaren en un día dat de acudir a la feyna, produhint la paralissació de todas las industrias.

Però un cop realisada aquesta manifestació imponent, demostració de la perfecta unanimitat de miras del poble belga, els treballs sigueren reanudats, a fi de no agravar la situació dels que no contan ab cap més recurs que ab el producte del seu jornal. La mateixa facilitat ab que s' realisá una huelga tan formidable y ab que s' posá fi a la mateixa, demostrá l' estat perfecte de disciplina de aquellas masses treballadoras.

**

No perque l' ordre públic s' hagi restablert momentáneament, han desistit del seu empenyo els patrocinadors del sufragi universal. Contan aquestas ab un bon número de diputats a la Cámara, units com un sol home, y resoltos a combatre sense descans fins a conseguir la realisació de l' aspiració del poble.

Un dels que més se distingeixen es en Vandervelde, qual retrato doném en el present número. Diputat socialista y a la vegada orador tribunicí de una eloqüencia arrebadora, reuneix a una inteligencia claríssima y a una activitat incansable, un aplom y un valor a tota proba. El poble belga l' idolatra, estant disposat a secundar sempre sas briosas iniciativas.

En els últims sucesos ha donat mostras de sas admirables condicions de serenitat, prudencia y energia. La lluyta entaulada podrà ser llarga y plena de accidents; pero ningú dupta del seu resultat. El Gambetta belga, ab la seva tenacitat que no retrocedeix ni davant dels majors obstacles, acabarà per portar al poble a la victoria, costi lo que costi y pesi a qui pesi.

X

¡Cóm vola l' temps!

Fa un any, en tal día com avuy, morí l' nostre bon amic el gran artista Manel Moliné.

LA CAMPANA, que no olvida lo molt que l' mestre de la caricatura havia fet per ella, considera la d' avuy com una de las fetxas mes luctuosas de la seva historia.

¡Un recort al amic, al company, al treballador infatigable!

ECIDIDAMENT, la comissió qu' entén en el suplicatori pera processar al diputat senyor Lerroux, ha acordat per majoria de votos donar dictámen en favor del processament.

La causa ha sigut entaulada per haverse l' senyor Lerroux declarat autor de

uns escrits atacant al Banch de Valls, que de aquesta feta adquirirá la prerrogativa de institució inviolable.

Però en la conducta de la comissió no s' hi trasllueix altre móvil que l' de inutilisar al valent diputat de la minoria republicana, privantlo de la immunitat que li dona la seva investidura. Y ho prova qu' en el cas de un altre diputat que s' troba en idénticas condicions, la comissió proposa no haverhi lloch al processament.

Y es que hi ha un pes pels diputats republicans y un altre pes molt distint pels que figuran en las filas monárquicas.

**

Endavant las atxas. La lluyta está empenyada y s' arribará fins ahont sigui necessari.

Quan el poble recobri sa perduda soberanía, sabrá procedir a una revisió rigurosa de tots els actes dels homes que avuy día remenan las cireras, y no serán pochos els que s' farán acreedors a que se 'ls processi, y no per causas de impremta, sino per altres delictes que cauhen de plé en las prescripcions del Códich penal.

Endavant las atxas, y que no s' apaguin, fins a veure a la seva llum qui será l' últim que riurá.

El dimars hi havia a Barcelona gran espectació per veure lo que resoldría l' Ajuntament respecte a destinar algunas sumas a la celebració de festas, ab motiu de la majoria de edat del monarca.

Tothom feya cálculs sobre si ab la unió dels regidors republicans y regionalistas arribaría a formarse una majoria contraria a invertir els interessos de la ciutat en cosas tan inútils, aixis com també sobre l' alcans que podría tenir el debat que s' entaulés ab aquest motiu.

Però no haventse presentat el dictámen, no hi hagué discussió ni res, y una gran part de la sessió fou dedicada a tractar de la qüestió d' ayguas.

Molt ben fet! Respecte de certs assumptos, lo més prudent es passarlos per aygua.

Se diu que la única regió d' Espanya verdadera-ment europea es la provincia de Barcelona.

Donchs bé: a la provincia de Barcelona continúan suspesas las garantías constitucionals, y en plé vigor l' estat de siti.

Demostració evident de que la civilizació europea

es de tot punt incompatible ab l' estat general de la nació espanyola.

Desde que ha caygut el campanar de la catedral de Cuenca, per tot arreu se descubrixen iglesias que amensassin ruina.

A Granada, a Guadaluajara, a Valencia... A Valencia n' hi ha dugas.

Semblaría mentida que un fabricant que explota un establiment, no hi fes en ell las degudas reparacions per evitar la ruina de la finca que fora la seva propia ruina.

Y l' clero que tants beneficis obté de la explotació de la fe deixa que las iglesias vegin envellint, s' esquerdin y amensassin desplomarse. La seva desidia en aquest punt está a la altura de la seva avaricia.

**

Las sumas cuántiosas que l' clero cobra del Estat, unidas als emoluments qu' exigeix per la prestació dels seus serveys representan una cantitat enorme que hauria de bastarli per la conservació de las iglesias, després de retirar lo que necessita pera viure regaladament.

Però no ho fa aixis: tant cobro, tant me reparteixo, y la casa del Senyor que s' esquerdi... ó sino que l' Senyor fassi l' miracle de aguantarla, quan cedint a las lleys de la gravetat amensassi ab aclofarse.

**

Però de miracles de aquestos no se n' registran gayres. Y en un cas de perill, ja se sab qui ha de pagar el pato. La Nació, y en representació d' ella l' govern, que no te cap empaig a propassarse, destinant a la reparació de temples cantitats recaudadas per otras atencions més útils y necessarias.

Lo que hauria de fer l' Estat es donar las dimissorias als usufructuaris de unas fincas que deixan arruinarlas tenintlas a las sevas mans, y a pesar del gran profit que n' treuhen.

Es injust que 'ls diners dels contribuyents hajan de servir per auxiliari als qui exerceixen una industria més productiva que cap més, y exenta de tota contribució.

Las festas del jurament, cauhen el día 17 de maig precis, y no hi ha medi d' aplassarlas. La Constitució ho prevé aixis, y en un assumpto de tanta rimbombancia la Constitució ha de complirse.

Però l' 17 de maig de aquest any s' escau en el dissapte vigilia de la Pasqua de Pentecostés. Y mirin lo que diu el calendari católich: 17. Dissapte.—Sant Pasqual Bailon.—*Dejuni ab abstinencia de carn.* ¿Han vist may una casualitat més empadadora?

**

Perque l' Estat espanyol es católich, y com a tal ha de cumplir els preceptes de la Santa Mare Iglesia.

Però com a las festas han de assistirhi representants de tots els governs del mon ¿qué farà l' nostre per obsequiarlos? ¿Els subjectará al régimen de las bledas sufrejidas, del bacallá ab pésols y escarxofas y dels uns d'usos? Y si 'ls dona carn a tot pasto ¿no cometerá un pecat dels més tremendos?

En aquest punt estava de las mevas cavilacions, quan acabo de llegir que s' han entaulat negociacions ab el Vaticá pera resoldre aquest espinós assumpto. No tinguin por, tot s' arreglará! Roma farà 'ls ulls grossos... y l' únich que no menjará carn será el poble espanyol, y no per religiositat, sino perque va tan cara.

Hem tingut el gust de donar una estreta abraçada al nostre bon y vell amic, D. Francisco Sunyer y Capdevila (menor), exdiputat republicá, que s' troba actualment a Barcelona, després de alguns anys de residencia a Montevideo, ahont exerceix la Medicina.

¡Quánts recorts al extrényer son noble pit no van despertarse en la nostra ánima! ¡Y quántos buyts ha trobat al tornar, produhits per la mort en las filas republicanas que ab tant entusiasme combateren durant el periodo de la Revolució del any 68!...

Al exrepublicá Alvarado, que avuy actua de diputat monárquich, cal ferli present que no está gens bé que la seva boca parli dels «*días tristos del any 73.*»

Més tristos que aquells días en que el Sr. Alvarado tractava de abastar la poma ab la badcoquera de la República, son els de avuy en que se la menja, ab tot y ser completament corcada.

Se pot tenir gana y barra y pochos escrúpuls; pero gana, barra, pochos escrúpuls y ademés hipocresia, es una mica massa.

RIUDECOLS, 21 de abril

Es censurable la conducta dels regidors republicans que ab tot y constituhir majoria dintre de la corporació, han votat per primeras autoritats a sos adversaris de ideas. Aquest fet ha donat lloch a que s' formi d' ells un concepte poch honorós, no faltant qui assegur que si l' arcaldé no es republicá es degut a que aquell home que mirat de cantell té figura de martell, ha treballat de sota má per conseguirho. No podíam esperar els republicans aqueixa fluixedat de conviccions que ha vingut a sembrar el desgany y la discordia en el camp de la democracia.

BADALONA, 22 de abril

Entre en Pío Mir, qu' estava construhint un local molt espayós pels dos centros carcatólichs de aquesta ciutat y 'ls cap-pares Planas y Muntal junt ab els dos ctreuls, hi han hagut qüestions, quedantse en Mir burlat y ab l' edifici qu' encare está per acabar. Se diu qu' en Planas y en Muntal y 'ls dos ctreuls ne construhiran un altre, encare que més valdría qu' en Muntal en lloch de llansar els diners fent edificis per aguantar el punt, tingués una mica de compassió als treballadors de la seva fábrica, que guanyan uns semmanals tan migrata que no 'ls bastan ni tan sols per viure. No s' parla d' altra cosa en aquesta ciutat. Encare que com llops ab llops no s' mossegan, es de creure que al últim farán las paus.

CANTALLOPS, 21 de abril

Un senyor francós de molta reputació y dignitat sortí a passejar ab unas noyas, y al regressar al poble veyent venir al aucell negre, las noyas s' esglayaren com colomes. El jove procurá tranquilisarlas, dihent que no s'

assustessin per un corp, y com els corps son molt fins d'orella, degué sentirlo; el fet es que 's llansà damunt d'ell furios, de tal manera que si no hi arribem a temps de treureli de las grapas, el mata. Home, Sr. Director, fassi gestions ab l' Ajuntament de Barcelona per si 'l vol acceptar; el donaríam barato, y cregui qu' en las gabias de la colecció zoológica del Parch faria molta patxoca.

SANT FELIU DE TORELLÓ, 21 de abril

L' altre dia ab motiu de l' arribada del bisbe de Vich, el coro de la societat *La Aurora*, el 90 per cent de quals socis son obrers, l' obsequiaren ab una cantada. Si li haguessin cantat el «Oh Maria—madre pía» ó bé el «Ruja el infierno» no 'ns ocuparíem de aquest desahogo; pero com l' obsequiaren ab *La Maquinista*, de un dels homes de ideas més adelantadas, com fou l' immortal Clavé, francament, no atiném a comprendre si van ferho per no saber lo qu' es la pessa, ó per burlarse del senyor á qui tractavan d' obsequiar.

ESPARRAGUERA, 22 de abril

Tenim un obrer digníssim en qui va recaure l' càrrech de delegat del districte de Sant Feliu de Llobregat en la Junta de reformas socials: al ferse la designació se li pagavan els gastos de las comissions; pero haventse renovat la Junta per meytat, entranthi alguns reaccionaris y explotadors del obrer, l' Ajuntament s' ha negat á satisferral' ls indicats gastos, dihent que aquests havian de corre á càrrech dels mateixos treballadors. Aixís procedeix una corporació municipal, alguns de quals individus deuen el càrrech als obrers, haventhi hagut qui en obsequi d' ells exposá la vida, el pá y tot lo que tenia. Y mentres escatiman els medis de que un obrer digne pugui representar als seus companys, gastan els diners per anar á lluhir el garbo á las professons. ¡Quins exemples més botxornosos!

LLANSÁ, 20 de abril

L' ensotanat está que no hi veu de cap ull, al saber que no son ja sols els joves els que llegeixen *LA CAMPANA* y *La Esquella* sino que també algunas noyas s' hi engrescan. L' altre dia va abocar desde l' cubell tals carretadas d' excomunicions, que si 'ns arriban á caure al mitj de l' esquena, á horas d' ara portaríam un gep mes gros que una cadedral. Pero tant es que risqui com que rasqui, perque quan mes s' esparvera mes aislat se troba. Aquí está sino per demostrarho l' última professó de la cuca, que 's veje desanimada com may. No hi assistiren mes que las hermanas, un aixám de criatures y tres ó quatre pallassos dels qui ningú 'n fa cas per ser sempre 'ls bobos de la comedia.

SITJES, 17 de abril

Las *hicas* de Marfa están fent els preparatius pera la celebració del mes del amor. Pero aixís com els altres anys efectuavan els ensaigs á casa de l' organista, ara l' corp negre s' va empenyar en que tinguessin efecte en un quarto reservat del seu casolot, pretextant que hi hauria allí mes reculliment. Pero sigui que aixó mogués á escama ó lo que 's vulgui, el fet es que l' altre dia uns quants pares y xicots s' hi presentaren sopadament, sorprenentlos als acorts del schotis *la faldá de percal planchá* y remullant carquinyolis ab ví ranci de la boteta que l' ensotanat té darrera del altar de Sant Antoni. Entre 'ls concurrents á la disbauxa hi havia á mes d' altres mossens, els anomenats *Picapedré*, *Cosmet macle* y l' barba de la *Baronia* del fondo de 'n Selva. Per cert que aquest últim volgué plantar cara á la indignació dels pares y xicots de las noyas, cayent en terra presa de un fort atach de neurosis.

CANONJA, 19 de abril

Ja tenim excomunicats en tota regla als pares y mares qu' en lloch de obligar als seus fills y fillas á anar á rosari y á contar mentidas á la *garita fosca* 'ls hi permeten assistir als balls y á veure 'l drama *La monja enterrada en vida*. Després d' excomunicarlos, l' home negre tot satisfet ha despatxat á la minyona que tenia, fadrina de mes de 60 anys, presentent un' altra de 19 abrils, ab la qual, segons expressió seva, *estará mes ben servit*. Ab aixó y ab la llibertat que 's pren de passar la ma per la fina carona de las nenas de 13 y 14 anys que troba pel carrer, podrà refrescarse de l' embestida que va pendre al excomunicarnos.

OLOT, 19 de abril

El dijous prop-passat hi hagué una gran alarma en la vila, per haver corregut la veu de qu' en el carrer de Fluví hi havia dos gossos negres que tot ho embestian. La gent espalmada fugia de un costat al altre; fins que la policia y 'ls del las comparegueren al siti de l' ocurrencia, trobantse en lloch de dos mastins á dos mossens, el rector y l' vicari de Sant Cristófol, que al mitj del carrer y á trompada seca dirimian una qüestió de calés y de faldillas ab un tal Lleganyas. Els contundents sortiren de la batuxa esgalabrats y ab la corona bruta de fanch.—Passada l' alarma, als pocs moments, según esbalot al carrer de Isabel II. Dos ensotanats, el rector de Sant Iscle y un tal mossén Campderrich també feyan pinyas per qüestió de centims.—Vaja, es veu que la religió católica es un balsam de mansuetut, humilitat y conformació que dona goig. Recomanem al Il·lustríssim de Girona que ordeni una novena de aygua de regaleissia als seus súbdits, que segons se veu, senten la bullida de la primavera.

SANT JOAN LAS FONTS, 19 de abril

Sr. Alcalde de Begudá: ¿Te coneixement de que l' rector per mal nom mossén Berruga ha obert un café en la rectoria que 'n diuhem *Edén concert celestial*? ¿Sab si en dit café s' despatxan més consumacions qu' en els quatre cafés públics de la població, sense que pagui matrícula industrial com prevé la ley? ¿No ha sentit á dir si en dit *Edén concert celestial*, las *Hicas* de Marfa al só del arquet de mossén Berruga ballan peteneras misticas, schotis del Sagrat Cor y americanas de Maria Santíssima, armans hi uns saraus que donan gust, sense pagar com á sala de ball? La ley, Sr. Alcalde, ha de ser igual per tots ó sinó esqueixin las cartas. Deixém de banda certes cosas com que mossén Berruga á cada instant se fassi posar per una que altra *hica* de Marfa pega grega al arquet perque li xarriqui fort. Deixém també de banda que l' vicari s' entretingui ensenyant l' exercici á 25 ó 30 ballets, armats de fusells de llaua qu' ell ha pagat de la seva butxaca, ab la seva banda de cornetas; pero li supliquém á lo menos que ja que 's diverteixen tan honestament, no permeti que perjudiquin á ningú, com ho fan els cafetés qu' están en regla. O que paguin ó que pleguin.

LO DEL DIA

¿AGITACIO CARLISTA?

L' ARMAT pels persistents rumors que desde l' camp carlista venían fins á nosaltres, el Director d' aquest periódich ens encarregá sobre l' assumpto una informació tot lo rápida y extensa que fos possible.

Heus aquí 'l resultat dels nostres treballs.

La caricatura al extranger

EL TRANSVAAL É INGLATERRA

NOTA ELECTORAL

—Jo no us la puch concedir la independència...
—Perfectament, millord... Ens conformém ab que un peu vostre 's quedi aquí.

—Demaneu lo que volgueu.
—Donchs bé, senyor diputat... la meva dona voldría tenir un noy.

(De *Le Charivari*, de París.)

¿Qué hi ha de cert?

Que 'ls tradicionalistas se bellugan es indubitable. A molts d' ells se 'ls ha vist caminant pels carrers. Altres han sigut sorpresos pujant al tranvia. Un dels mes significats, que per cert no fuma, entrá aquest dia en un estanch, demanant ab molt misterio una cajetilla de trenta cinch centims. Las autoridades tenen en aquest fet un interessant fil qu' estirar.

Carro sospitós

S' ha de confessar que la policia, á pesar de las precaucions que 'ls interessats procuran pendre, está alerta y no deixa passar res per alt. Ahir, un carro de raríssim aspecte transitava á altas horas de la nit per un dels carrers mes foscos del Ensanche. El soroll metàlich que produhia cridá tant l' atenció de dos agents de l' autoritat, que, com es natural, determinaren seguirlo.

Després de recorre varis carrers, el misteriós vehícul arribá á Hostafranchs, y al aturarse al davant d' una casa, els polissóns se li tiraren á sobre.
—¡Alto!—cridaren.—¿Qu' es aquest carro?
—Aixó no es un carro: es una bota de ferro.
—¿Qué hi ha á dintre?
—¡Oloreuho!

Els dos agents hi aplicaren el nas... y 's retiraren immediatament.

Don Jaume

Per mes que 'ls interessats ho negan, don Jaume ha vingut aquí, y no sols ha vingut sino qu' encare hi es. Nosaltres, buscant é indagant, com qui diu de casa en casa, hem trobat ja setanta nou Jaumes diferents; pero com ignorém els seus apellidos, no podem assegurar si entre ells hi ha l' Jaume á que 'ns referim.

Vigilant sempre

En las regions oficials s' afecta sobre l' assumpto una gran indiferencia.—¿Carlitas?... ¡Bah!... Pero 'ns consta positivament que aquesta tranquilidat es fingida y que, pera evitar qualsevol desagradable sorpresa, s' han pres todas las precaucions imaginables. A la porta del Govern civil hi ha un polissón; davant de casa la Ciutat, dos municipals, y en quant á la Capitanía General, tant per la part del passeig de Colón com per la plassa de la Mercé, hi hem vist guardia permanent. Un altre dato, altament significatiu. Fa una pila de dias que ni l' general Bargés, ni l' alcalde, ni l' senyor Manzano dormen.

¿Armas?

Tocant á aquest aspecte de la qüestió, necessitem ser molt discrets: únicament ens permeterém fer algunas preguntas, perque las contesti qui pugui y vulgui:
¿Ha passat l' autoritat pel carrer de Fernando?
¿S' ha fixat en certa botiga de la rambla de las Flors?
¿S' ha arribat fins á la idem dels Estudios?
Sentiriam molt causar la mes petita molestia á ningú; pero creyém del cas fer constar que á can Vives venen escopetas de saló, á can Beristain coraplomas superiors y als magatzems del *Sigle* pistolas de molla, sistema *Eureka*.

Una pista

Per confidencia reservada sabía l' autoritat que de Venecia—fixins hi bé, de Venecia—acabava d' arribar un bulto qual contingut s' ignorava. Uns deyan si hi hauria boynas, altres suposavan que cananas; altres creyan que l' envió consistia en escapularis y *¡Detentes!*... Durant els primers moments l' alarma fou tan gran, que fins els guarda-passeigs van rebre l' ordre de concentrarse. Afortunadament, l' ansietat causada pel descubrimient en certes esferas va calmarse molt prompte al averiguarse que la cosa no tenia l' importancia que de bonas á primeras s' havia cregut. El bulto no venia de Venecia, sino de Valencia, y lo que se suposava qu' eran boynas ó cananas eran senzillament taronjas.

Lo mes grave

Avuy, á primera hora, ha sigut detingut un fulano sobre l' qual s' ha trobat una carta.

Els nostres lectors comprendran la trascendencia del fet al saber que la carta en qüestió es ¡*As d' oros*! L' *As d' oros!*... don Carlos!... ¿Pot ser mes visible la concomitancia? Estém, donchs, sobre un volcán. ¿Qué passará?

En aquest estat las meas investigacions las he entregadas al Director perque disposés sobre ellas lo que cregués mes convenient.
—Pero, home!—m' ha dit, posantse á riure.—¡Si aquesta informació no es tal informació, ni té cap ni peus, ni explica ni concreta res!
—Pues, fill meu, aixís mateix son las que donan els periódichs mes ben enterats.
Per xo, únicament, ens decidim á publicarla. Per no ser menos qu' ells.

FANTASTICH

L' ÚNICA SOLUCIÓ

—Bé, parlém á pams.

—A metros:

de pams ara ja no n' hi há.
—Si tots els pobles d' Europa procuran, com vosté sab, crearse una bona esquadra, ni que sigui emmatlevant els diners per construhirla, ¿cóm es qu' Espanya—qu' está casi rodejada d' aygua y que, á no ser per la part que confina ab els francesos, no pot com qui diu d' un pas sense l' auxili d' un barco—cóm es que avuy s' ha emperrat en bescantá á la marina, y encare no sent parlar d' adquirir un parell de llanxas ó de fé un acorassat ja s' posa com un dimoni y s' nega á donar ni un ral?
—Perque, según diu el ditxo, quan á un gat l' han escaldat, en veyent sols aygua freda ja fuig. Fa tot just quatre anys del bullit de las colonias, ¿y vol ja torná á probar si armém un' altra *Invençible*? No pes per ara, germá. Més que canóns, més que barcos, més que aquets palaus flotants, mantinguts á las costellas d' un país que 's mor' de fam necessita Espanya vias, carreteras, ponts, canals, medis de pendre l' aspecte de poble civilisat y sortir de la miseria hont se consumeix anys há, gracias al talent y als mérits dels directors que ha trobat.
—Pero, desarmada y sola, per més que cultivi 'ls camps, y arregli las carreteras y tingui 'ls ponts y 'ls canals que tant semblan preocuparla, ¿qué farà Espanya, demá que un poble traydor l' ataquí?
¿Quí la podrá defensar dels enemics, si aquésts venen per mar?
—Home, ¿aixó no sab?
¡Pues qui vol que la defensi!
Jo suposo que serán els mateixos que anys enrera varen ferho ab tanta sal á Santiago de Cuba y á Cavite.
—¡Ja ha passat tot alló!... ¿Per qué remoure recorts amarats en sanch?
¿Per qué renovar feridas que l' temps ha cicatrisat?
Ahí era ahí: l' que ara importa es fixá 'ls ulls en demá y reconeix qu' Espanya, sense una esquadra com cal, no recobrará l' seu rango ni podrá aixecarse may.
—Ja veurá, fem una cosa. Durant els últims vint anys, crech qu' en el rengló de barcos hem gastat, pel cap més baix, cinch cents milions de pessetas. ¿No es aixís?
—Si fa ó no fa.
—De aquests milions, que la patria va doná ab el noble afany de tení un día marina, ¿qué n' hem fet?
—¡Tirats á mar!

—¿N' está segur?

—Per desgracia.

—¿Y no tem que algún barbián hagi baixat á pescarlos?

—No ho crech.

—Pues ja está arreglat.

Si es vritat que van tirals hi y ningú 'ls ha tret, senyal qu' encare hi son, ¿no li sembla?

—En efecte, ¿y qué?

—Es molt clar!

¿Vosté diu que necessitan diners per construhí aviat una esquadra? Donchs ja 'ls tenen.

—¿Cóm?

—Baixan al fons del mar,

buscan tot' aquesta pila de milions malguanyats que l' país ha anat tiranhi, y... ¡ja se 'ls poden quedar!

La nació, sempre magnánima, té la generositat de dals' els, hi hagi 'ls que hi hagi, perque 'ls puguin dedicar á creá aquesta marina per la qual suspiran tant.

C. GUMÁ

OBRA NOVA * SORTIRÁ AVIAT
ENTRE FALDILLAS
Y PANTALONS
HUMORADA EN VERS, PER C. GUMÁ

Desde la fetxa s' admeten pedidos en nostra Administració

EL PRIMER PAS

PROPÓSIT del cas del soldat Graña, del regiment de Zaragoza, sumariat per haverse negat á ajonollarse á missa, en virtut de professar la religió protestant, preguntayam la senmana passada:

«Y no hi haurá en el Parlament un sol diputat de la nació qu' en nom de la ley constitucional, de la justicia, de la llibertat y del bon sentit, entauli un debat fins á obligar als poders públics á posar las cosas en el lloch degut?»

Avuy ens cab la satisfacció de consignar que l' digne diputat senyor Lerroux, va recullir la nostra excitació. Ab gran solidés de argumentació va sotmetre l' cas al govern, posant de relleu la monstruositat que s' está cometent á Santiago de Galicia.

En ausencia del ministre de la Guerra, el de Gracia y Justicia s' feu càrrech de la pregunta del senyor Lerroux, fent entre altres las següents manifestacions:

«Que lamentava que no estiguin en consonancia las ordenansas militars ab la Constitució.

«Que s' ofería á posar el fet en coneixement del ministre de la Guerra, qu' es qui está cridat á resoldre en aquest assumpto.

«Y que per la seva part creu que precisa armonisar desde ara ab la Constitució las ordenansas militars, oferintse á fer alguna cosa en aquest sentit.»
Al rectificar el Sr. Lerroux digné que com á ciutadá y com á diputat espanyol se reserva per un altre dia l' dret de demanar el processament de las personas que formin el Consell de guerra pera jutjar al soldat Graña, cas de que resulti condemnat y que al efecte li bastará apoyarse en els articles 236 y 238 del Códich penal.

Després de donar las mes expressivas gracias al zelós diputat per Barcelona, li recomanarem que sobre tot no perdi de vista un assumpto qu' en l' estat en que 's troba, no pot admetre llarchs aplasaments.

Si las indicacions fetas pel ministre de Gracia y Justicia no prenen realitat dintre de un terme peyoratori, y l' ministre de la Guerra no s' apresura á expressar la seva opinió de conformitat ab aquellas, pensi que tot son romansos, y esqueixi'ls resoltament y ab má ferma, apelant al recurs si es precis de plantejar una interpelació en tota regla.

Avuy en que tothom sembla qu' estigui castrat, bé mereix aixó y molt mes el rasgo de valor civích del modest soldat del regiment de Zaragoza, presentantse noblement al sacrifici, en defensa de la primera de las llibertats públics, la llibertat de conciencia.

Baró cop de fer por als pobres suscriptors del *Brusi*. Se coneix que li corra pressa que li portin l' esquila de defunció. ¡Vaya una manera d' espatarrarlos, fent ballar als seus ulls conternats l' espectre roig de l' anarquía.

Diumenje las empresia contra en Canalejas ¡per massa liberal!

«Sus radicalismos—diu sense que li escapi l' riu re—disgustan á los monárquicos y á cuantos tienen algo que perder, aunque sólo sea la piel, porque ni ésta estaria segura en el caso de una revolución.»

Pero, Sr. Baró, ¿qué no ven que ja casi no hi ha ningú que tingui res per perdre? Ni la pell, que diu vosté. ¿Cóm hem de perdre la pell, si la feyna dels governs monárquichs no es altra que la d' escorxarnos?

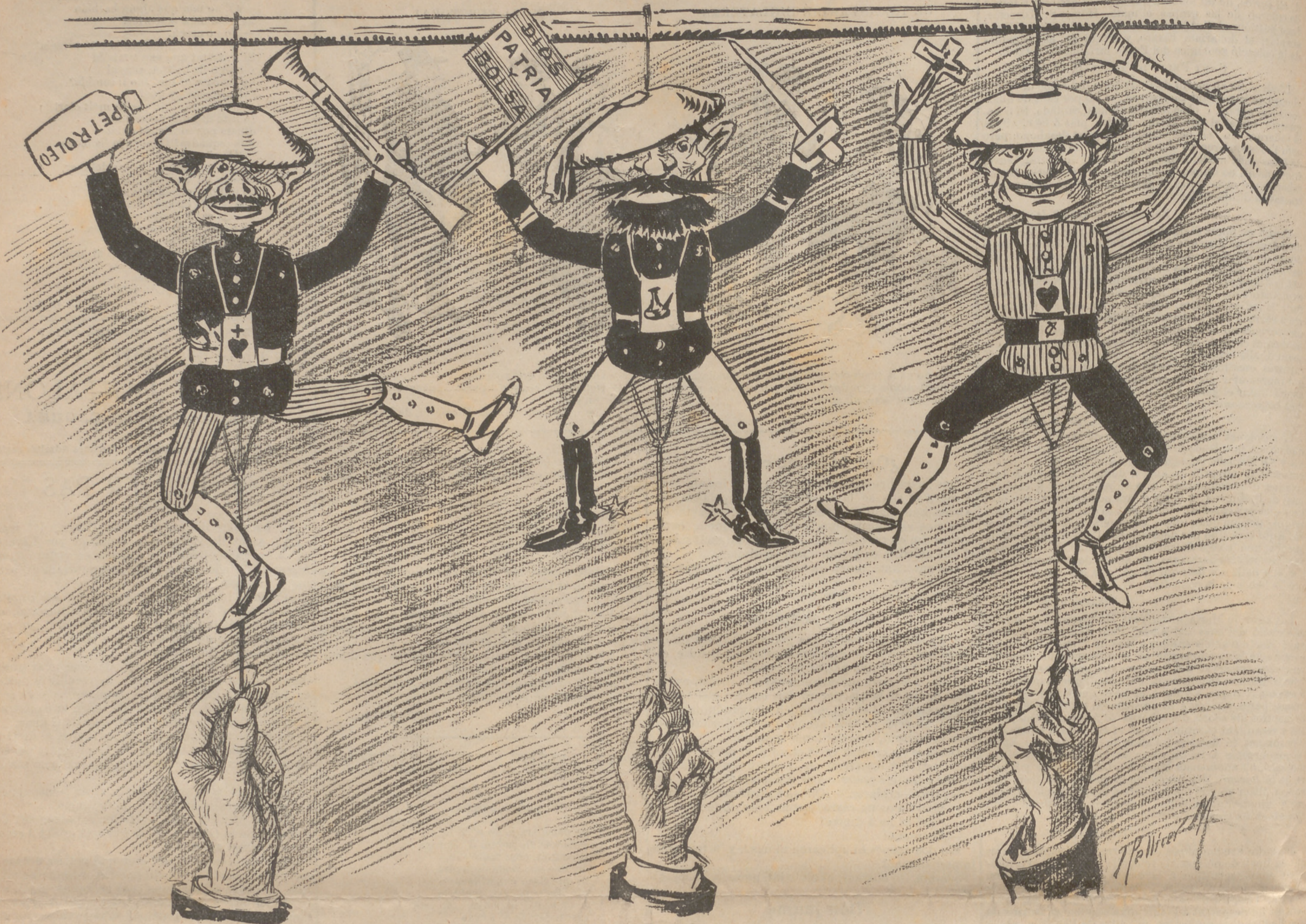
Se deya diumenje que 'ls carlins tractavan de anar á Moncada á ferse un tip de maduixas.

Pero hi hagué qui va guanyarlos per má, y ara diu que diuhem com la guinea de la fábula:—Encare son verdas.

¡Y el temps que tardarán á madurar!

Ab tot, s' han practicat algunas detencions, entre ellas la de un tal Alegria, que durant l' última guerra havia sigut sargento, y que avuy ja es general.

Un problema

—Sembla que aquests ninots tornen a bellugarse; pero, lo que tothom pregunta: ¿De qui son aquestas mans?

S' entén, en temps de guerra; en temps de pau fa de burot.

Un general de fieltro qu' empunya las insignias del seu càrrech reunidas en una sola pessa: el garrot ab espasi. El garrot es el bastó de mando, y la burxa l' espasa.

¿Coneixen el joch del tresillo?

Els jugadors aixalabrats solen fer lo que se'n diuhen alegrias.

No 's té res á las mans y 's fa una voltereta. Pero la major part de las vegadas se'n van al plat.

També 's fan alegrias á la Bolsa, y las més de las vegadas no queda altre remey qu' empenyarse hasta la boina pera pagar las diferencias.

S' assegura que 'n Maura 's disposa á passarse ab en Silvela.

Vels'hi aquí 'l casament de una serp ab un mussol.

¿De quin color s' haurán de vestir els convidats que assisteixin á la boda?

Un n' hi ha de molt indicat: ¿no saben quin? El color de carbassa.

Els cubans están molt alarmats y la rahó 'ls sobra.

Els yankees s' avenen á concedirlos la independencia, pero reservantse la facultat d' establir dipòsits de carbó en distints punts, per tot el contorn de l' isla. En cada dipòsit de carbó hi tindrà poteta l' oncle Sam.

De aquesta feta l' isla semblará una gallina plomada, tota voltada de carbó, per quan convingui rostirla.

En Canalejas ha fet un viatjet á Toledo, ahont va ser rebut y acompanyat continuament pel cardenal Sancha.

Ningú podrà negar que 'l cardenal es el representant més genuí dels obrers.

Ey, entenémnos: dels obrers de las parroquias.

L' objecte del viatge del ministre de Agricultura, sigué 'l presenciar las experiencias de unas novas locomotoras de noranta toneladas, que desplegan una gran potencia.

Locomotoras aixis, ben carregadas de vapor revolucionari, son las que 's necessitan per arrastrar el tren encallat de la democracia.

Pero ja veurán com no será en Canalejas el maquinista que las estableixi, ni tan sols qui las ensaji. Ab las mans brutes de carbó de pedra, no 'l deixarian entrar á la Casa gran.

Dinhen de Roma que trobantse Víctor Manuel cassant á Castelforziano, un gos que corria va donarli una empenta fentlo caure de jonolls.

¿No reparan ab quina facilitat cauhen els reys? Basta l' embestida de un gos que tanqui 'ls ulls y apreti á corre.

Acabadas las qüestions de la pesca á Galicia entre 'ls partidaris dels *jeitos* y de las *trainas*, se'n promouhen á Murcia sobre 'l pebre vermell, per si 's deu ó no 's deu untar ab oli.

Els ánimos están sumament enconats, y 'ls de l' horta y 'ls de ciutat al defensar cada hù la seva, 's tornan més vermells que 'l mateix pebre.

Uns y altres han acudit al govern perque falli 'l litigi.

Sent aixis ja desd' ara 's pot dir ab tota seguretat qui guanyará:

—¿Els que *untin*?

—¿Endavinat!

Ha mort D. Francisco de Assís, el marit de donya Isabel II, quan anava á cumplir sos 80 anys d' edat. Els amants de la llibertat li devém etern agrahiment, per haver contribuït ab las sevas aficions ultra-clericals, á provocar la memorable Revolució de Setembre.

Per cert que 's conta una anécdota curiosa corresponent á l' época aquella.

Perduda la batalla d' Alcolea, y quan Isabel II, poch menos que abandonada dels seus cortesans, sortia de San Sebastián camí de la frontera, exclamà en un rapt de dolor y de indignació:

—Si yo fuese hombre me defendería!

A lo qual replicà la ven atiplada del seu angust marit:

—Y yo también.

Retirat á París ha viscut molts anys separat de la seva senyora. Una separació convinguda amistosament. Segons conta en Blasco, el día de Santa Isabel ell anava á dinar ab la seva muller, aixis com el día de Sant Francesch anava ella á dinar ab el seu marit. Fora de aquestas dugas fetxas, en el resto del any no 's veyan.

D. Francisco de Assís ha passat sos darrers anys completament retirat, sense més distracció que la lectura de llibres y periódichs, vivint de las 300 mil pessetas de la llista civil y de las sevas rendas que no eran gens escassas. Se creu que aquesta vida senzilla li permetia fer grans estalvis, que ara trobarán els seus hereus.

Conduhit el seu cos á Espanya vestit de frare franciscà, á Irún fou colocat en un furgó que, segons dinhen, apestava á sardina. Y ab el traqueteig del tren va obrirse la caixa y oberta va arribar á l' estació del Escorial.

¿Bonich tema per un quadro de actualitat emocionant!

El viatge de un difunt á través de un país mort.

De com ho pelan á Russia.

Hi ha á Vilna un bisbe católich que 's va permetre publicar una pastoral contra 'ls pares qu' envían als seus fills á las escolas cismáticas. Donchs el tal bisbe en un moment va ser destituhit y engarjolat.

Se'n entera 'l cardenal Rampolla y desde Roma formula una enérgica protesta. Y 'l govern rus, per tota resposta, eleva á definitiva la presó del mitrat de Vilna, y per calmarli las sanchs se disposa—segons se diu—á enviarlo á pendre la fresca á la Siberia, terra de panellóns, en la qual las mans dels bisbes massa impetuosos se venhen privadas d' escriure pastorals, ficantse en llibres de caballeria.

Y ara veurán com á Roma callan, sense moure las sevas del braseret de la Santa Fé católica.

Vels'hi aquí un telegrama de Madrit corresponent al passat diumenje:

«El principal tema de conversación durante el día ha sido la suspensión de la corrida de toros, por haberse inutilizado dos de los matadores.»

Verdaderament, se comprén que no 's parlés d' altra cosa. Desgracias poden haver ocorregut á Espanya; pero cap com aquesta de haverse tingut que suspendre una corrida per la inutilizació de dos matadores.

Lo extraordinari es que ab las llágrimas que per fora 's derramarían ab tal motiu, no hagués tingut el Manzanares una forta revinguda.

Á LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—Am-pa-ro.
- 2.ª ANAGRAMA.—Arpa-Para.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—La Creu de la masía.
- 4.ª ROMBO.—

C A P
P A R E R A
C A R T E R A
C A R T A G E N A
P R E G O N A
A R E N A
A N A
A

- 5.ª GEROGLÍFICH.—Com mes amichs mes clars.

Han endevinat totas ó part de las solucions del número passat els caballers: Noy de las mostras, Arengon Ocsionarf, P. Virgili, A. Camp-Hpá, Pere Bufa, Francesch Fortuny, Ibern y Quico de la Maquinista.

CORRESPONDENCIA

Caballers: Un xerrayre, Neptuno, Eudalt Sala, A. Jané Jané, Pau Güell, H. Mercader, Un vendrellench, Gos Faluga, P. Virgili, Pissarra, Un trabucayre republicà, Un pet de frare, Un rabenta vicaris, A. Llauredó M., Juan Puñet, Manolo Fideñas, Nas de Llauna, Un boer, Juan Sandros, Un mort de gana, Un B. Premianés, B. Giménez, P. Casals, T. Torrent, E. Milà, J. P. M., A. Vantayol y Un Mata Las: *Mil excusis*.

Caballers: Noy de las mostras, Lerrouista, A. Camp-Hpá, Antoni Feliu, Lola Martí, Eduardo Ferrer y Grau, J. Ripoll de Sans y Rataflautas: *Mil felicitacions*.

Caballer: Un amich de 'n Manel B.: No está bé perque no hi ha cap dona que 's digui *Catarina*, per mes que hi han homes que 's diuhen *Catarineus*.—Pissarra: Vosté desconex la ortografía catalana. Y aixó, *jóven amable*, es primer que la forma poética.—Joseph Roselló: Rebut els originals, qu' están bé. Tindrém en compte lo que 'ns diu.—Jaume Aleu: Hem llegit lo seu *cançó del desterrat*. No dupti que 'n Víctor Balaguer va sortir-ne mes ayros. Lo demás tampoch fa 'l pes.—A. Camp-Hpá: ¿Sab qu' es un metro? Donchs, miri, á la Rambla 'n venen á deu céntims.—J. Moret de Gracia: Casi tot s' aprofita, y gràcias.—S. J. J.: El dibuix qu' envia es *assaí cativo*.—Andresito: Per haver escrit aquesta poesia contra 'ls toros, el senyor Avila li donaría un premi. Si no 's fixés en las incorreccions, per supuestó.—B. Giménez: Deu no 'l ha cridat per aquest camí. L' art del somillo y del paper *ton* no s' ha fet per vosté.—A. Tosca: Es plé de consonancias. Sembla alló de 'n Pagés de Puig que va guanyar la flor natural.—Vicens Ferrer: En obsequi á la simpática senyoreta que anomena, no publicarem els seus desahogos literaris. El sello está á la seva disposició.—R. Damiá Junqué: Era una suposició. No obstant y no aprofitarlo, reconeixém que 'l xiste té gracia.—J. C. P.: Mal aniria que no n' aprofitéssim bona part.—F. Carreras P.: Las xaradas van bé, com de costum.—Una lectora: ¿No sab qu' es *triptich*? Consultího al Diccionari etimològich.—F. Noguera «Estanquer de Sans»: Tiran molt millor els escanya-pits.—F. Llenas: Gràcias per l' envió. 'N farém una selecció.—G. Roig y Sastre: El sello es de vosté. Lo que 'ns ha fet riure mes del article es aquell *torror!* del final. Envihi sovint.—R. de las Ulleras: No es del género que cultivan els nostres periódichs. Y d' aquí á l' *Almanach*... qui sab qui será viu...

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8.
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª